

Wolfgang Amadeus Mozart

copilăria

Johannes Chrisosthomus Wolfgangus Theophilus Mozart s-a născut în data de 27 ianuarie 1756 în orașul Salzburg din Austria, într-o familie de muzicieni. Tatăl Leopold a fost un muzician cunoscut ajungând compozitor la curte și vicecapelmaistru. A realizat sonate, simfonii (Vânătoarea, O călătorie muzicală cu sania, Nuntă țărănească), fiind totodată și un interpret talentat cu o vastă cultură muzicală.

În acest mediu familial, în care muzica era preocuparea principală, nu se putea ca micul Wolfgang să nu o îndrăgească încă din primii ani ai vieții. La trei ani se cățara singur pe scaunul clavecinului și inventa frânturi de melodii care sunau vesel. La patru ani, a compus un concert pentru clavecin, o piesă naivă, desigur, dar încărcată de melodii ușoare, pe care tatăl său le-a înregistrat pe portative, micul Wolferl (cum îl alintau părinții) necunoscând notele.

Pasiunea pentru muzică îl face să uite de jocurile copilăriei, preferând să stea în fața clavecinului sau să cânte la vioară ore întregi, ajungând ca la cinci ani să execute cu virtuozitate, la clavecin și vioară, concerte întregi, scrise de compozitorul Wagenseil (precursor al clasicismului).

Dar viața avea să ia o întorsătură neașteptată o dată cu concertul din seara de Crăciun a anului 1761 organizat în sala de festivități din Salzburg când copilul a uimit asistența prin interpretarea pe care a făcut-o la orgă și la vioară.

Tatăl Leopold a luat decizia de al prezenta împreună cu sora lui Nannerl (cu cinci ani mai mare ca Wolferl) în marile centre muzicale ale Europei. Timp de zece ani au urmat, peregrinări prin marile orașe europene, care și-au pus amprenta nefastă pe fizicul fragil și gingaș al micului artist.

În ianuarie 1762 concertează la Munchen în fața electorului de Bavaria, în septembrie același an concertează la Passau unde arhiepiscopul rămâne încântat de muzica lor, dar marea consacrare o au la Viena în aceeași lună când își arată virtuozitatea în fața majestăților imperiale Maria Tereza și Francisc. Aici s-a întâlnit cu Haydn care a spus “*este de ajuns, puiule, acum trebuie să te odihnești puțin*”. La Viena se îmbolnăvește de o formă gravă de scarlatină care îl ține departe de concerte câteva luni.

În august 1763, la Frankfurt, Mozart a cântat și a improvizat la vioară și la clavecin, încântând auditoriul, care, la urmă, l-a ovaționat și l-a încărcat cu daruri. Printre spectatori s-a aflat și tânărul Goethe care a fost emoționat până la lacrimi. Au urmat Aix-la-Chapelle unde a fost admirat ca organist și la Bruxelles de unde s-a păstrat un *allegro în do major*.

În noiembrie 1763 familia Mozart a ajuns la Paris. Pentru a li se deschide ușile saloanelor muzicale, Leopold Mozart s-a folosit de o scrisoare de recomandare adresată lui Mechior Friedrich Grimm, stabilit aici ca secretar al ducelui de d Orleans și prieten cu Diderot și cu J.J. Rousseau, în reședința sa din Paris patrona un salon artistic în care se aduna tot ce avea mai stralucitor “orașul luminilor” în

domeniile artei. Timp de cinci luni prin intermediul lui Grimm s-au deschis porțile marilor saloane, ajungând să concerteze și la Versailles în prezența lui Ludovic al XV-lea. A cântat chiar și în apartamentul doamnei de Pompadour favorita regelui Franței.

În climatul artistic francez, stimulat de succesele obținute, copilul Mozart a compus și publicat primele lui opere definitive :patru sonate pentru clavecin și vioră (K.V.6,7,8 și9)

Într-o conversație cu J.J.Rousseau pe malurile Senei a spus că la impresionat opera scrisă de Gluck și Catedrala Notre Dame. Prezența lui aici a fost immortalizată de pictorul Ollivier (“Mozart cântând în palatul prințului de Conti”), gravura lui Carmontelle (“Familia Mozart”), statueta lui Gustav Landgrebe (“Micul Mozart”) și o altă a lui Barrias (“Mozart copil”).

La 22 aprilie 1764 familia Mozart ajunge la Londra unde va rămâne un an și jumătate. A concertat în fața regelui George al III-lea al Angliei și a reginei, uimind asistența cu ușurința cu care descifra partituri necunoscute de el, compuse de Bach, Haendel și alții. O întâmplare a rămas memorabilă când fiul lui Johann Sebastian Bach, Johann Christian Bach, el însuși compozitor a executat prima parte a unei sonate proprii, după care s-a oprit și a spus copilului care-l urmărea atent:”Poți termina tu sonata aceasta a mea?” Spre uimirea întregii asistențe Wolfgang s-a așezat la clavecin și a improvizat cu siguranță și precizie părțile a doua și a treia ale sonatei. “Copilul acesta este un adevărat fenomen !” a rostit emoționat compozitorul.

În această perioadă a compus șase sonate pentru clavecin (K.V.10,11,12,13,14 și 15) două simfonii (K.V. 16 și 19) și o serie de mise și motete.

Din cauza talentului fenomenal pe care îl avea au stârnit tot felul de bănuieli bârfe și chiar reclamații care susțineau ca manifestările micului Mozart sunt doar mistificări. Unii spuneau că în clavecin ar fi ascuns un automat care cântă mecanic, alții ca ar fi un pitic de 55 de ani. Pentru elimina aceste bănuieli s-a întrunit Comisia Academiei de științe care a efectuat un control medical și-a cercetat certificatul de naștere al micului muzician, decretând că acesta este un muzician genial precoce.

Între anii 1765 și 1769 concertează în Țările de Jos: Gand, Anvers, Haga Amsterdam și Utrecht; din nou în Franța: Paris la Versailles, Dijon și Lyon; Elveția: Geneva, Lausanne, Berna și Zurich; Germania: Munchen și Donauechigen unde prințul Wenceslas de Furstenberg l-a reținut două săptămâni. Revine din nou în Austria la Salzburg și apoi la Viena unde este a fost primit foarte bine. Aici face cunoștință cu muzica lui Joseph Haydn care devenea tot mai cunoscut. Sub influența muzicii acestuia Mozart a introdus menuetul în lucrările sale. Din această perioadă datează trei simfonii (K.V.43,45,48)

Una dintre cele mai fructuoase călătorii ale copilăriei le-a făcut în Italia între 1769 și 1771. A concertat la Verona și Cremona unde spectatorii l-au aplaudat frenetic. Primarul Veronei, mare meloman, l-a însărcinat pe pictorul Cignaroli să facă portretul micului muzician, fiind unul din tablourile de copil care s-au păstrat.

A mai concertat la Mantua unde a stârnit entuziasmul publicului meloman, articolulul din ziarul vremii care s-a păstrat este elocvent în acest sens.

Una dintre țintele călătoriei sale era Milano, unde contele Firmian, originar din Salzburg, s-a ocupat cu multă grijă de organizarea câtorva concerte, unde Wolfgang

a avut mare succes. Tot aici a compus o operă “Mitridate regele Pontului” comandată de contele Firmian pentru carnavalul din 1771. A cunoscut foarte mulți cântăreți de renume printre care pe Piccini compozitor (Roland, Ifigenia, Didona)

Următoarea etapă a fost Bologna, unde contele Pallavicini s-a interesat de el și l-a invitat să dea câteva concerte. Aici s-a întâlnit cu Padre Gianbattista Martini (autorul unei vaste istorii a muzicii) idolul italienilor care vorbește cu uimire despre acest copil minune și totodată dându-i câteva lecții.

De la Bologna s-a îndreptat spre Florența unde a avut ocazia să-l acompanieze pe celebrul cântăreț Nardini, cel mai strălucit elev a lui Tartini. A fost primit de arhiducele Leopold, unde a uimit prin rafinamentul execuțiilor sale.

În primăvara anului 1770, chiar în Săptămâna Mare ajunge la Roma unde ascultă slujba și în special celebrul *Miserere* (Începutul psalmului 50 a lui David) scris de Gregorio Allegri la 1600. Compozitorul dăruise manuscrisul lucrării Vaticanului și se considera un bun exclusiv al papei. Oricine ar fi îndrăznit să și-l însușească ar fi fost pedepsit de cler cu excomunicarea. Nimeni din afara Vaticanului nu avusese prilejul să vadă acest manuscris, de aceea dorința lui Wolfgang era de al asculta. Prilejul s-a ivit în Săptămâna Mare, dar totodată l-a luat doar o singură noapte transcrierea lui din memorie, după o singură audiție.

Aflând despre aceste fapte Sfântul Părinte Clement al XIV-lea la primit în audiență nu l-a pedepsit, l-a decorat cu ordinul “Pintenul de aur” și la îndemnat să scrie mai departe muzică religioasă.

Un alt oraș vizitat a fost Neapole unde a intrat în legătură cu maestrul operei bufe, care se născuse aici în sudul Italiei, la începutul secolului al XVIII-lea.

Italia a mai vizitat-o de încă două ori creând aici câteva lucrări care au rămas în bogata sa operă.

Acestea au fost unele din cele mai principale evenimente din copilăria marelui compozitor, care și acum la mai mult de trei secole crează o mare admirație.

P.S. “După părerea dumneavoastră, care este cel mai mare muzician” a fost întrebat, cândva, Rossini.

“Beethoven”

“Dar Mozart?”

“Oh, el este unic”